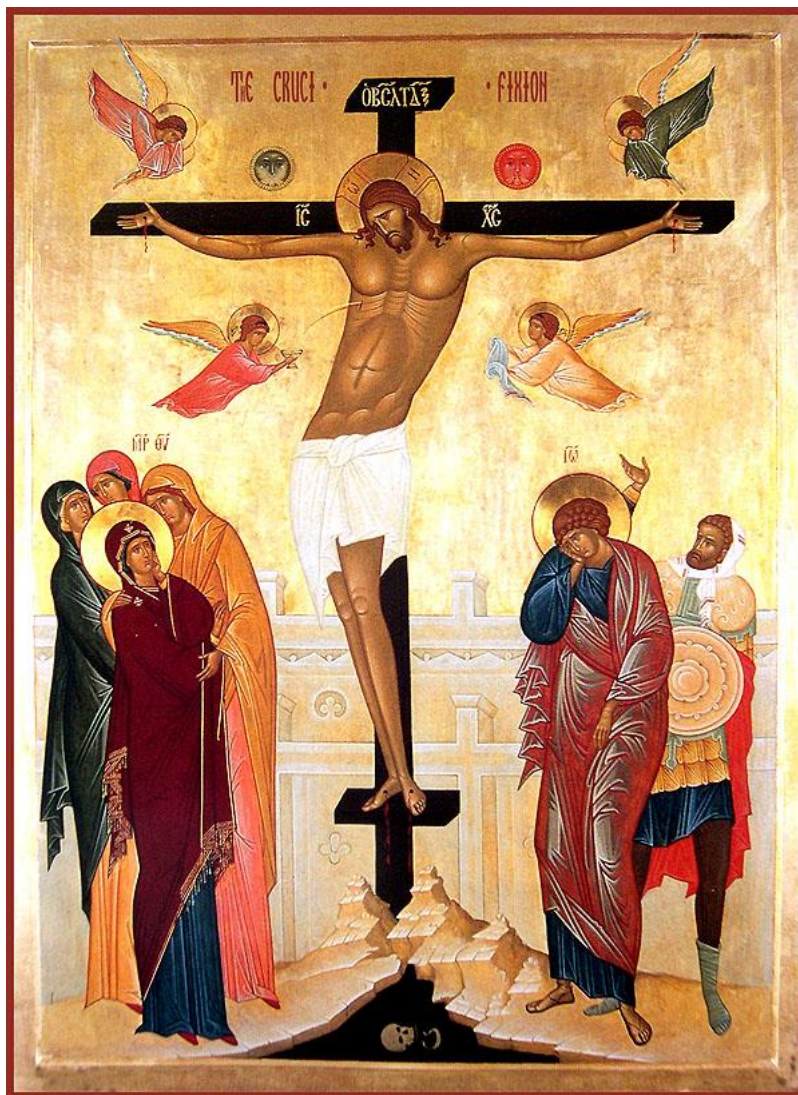

LÅNGFREDAGENS GUDSTJÄNST
TILL ÅMINNELSE AV
HERRENS LIDANDE

S:T ERIKS KATOLSKA DOMKYRKA,
STOCKHOLM

10 APRIL 2020

Celebrant:

Hans eminens Anders kardinal Arborelius OCD
biskop av Stockholm

Långfredagen – Herrens lidande och död

Stark som döden är kärleken (jfr Höga V 8:6). Ja, starkare än döden. När människorna går vilse i sitt mörker, i sitt hat och sin gudsfrånvändhet, när de oskyldigas blod ropar till Gud från jorden (jfr 1 Mos 4:10), då ingriper Gud på ett oväntat sätt. Inte med vrede och straff, utan genom att visa sin barmhärtighet och sin stora kärlek (jfr Ef 2:4). Jesus Kristus, Guds Son, tar själv på sig förbannelsen, han stiger längst ner i gudsfrånvarons helvete och drabbas av alla dess fasor (jfr Jes 53). I sin egen död bryter han dödens udd, i sin uppståndelse öppnar han vägen ut ur onskans slutna cirkel. »Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom. Den som tror på honom blir inte dömd, men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte har trott på Guds ende sons namn. Och detta är domen, att när ljuset kom in i världen, då älskade människorna mörkret mer än ljuset« (Joh 3:16–19). Gud respekterar människans frihet. Han tvingar ingen, han tvingar sig inte på någon. Genom sitt förhållningssätt till Guds kärlek som visat sig i Kristi kors avkunnar varje människa en dom över sig själv. Den som ställer sig intill korset inser sanningen om sig själv. Sanningen kan tystas ner, förnekas eller ignoreras, men den förlorar ingenting av sin giltighet. Idag avstår Kyrkan från att fira mässan. I stället hålls en eftermiddagsgudstjänst till åminnelse av Herrens lidande och död. Den har tre delar: en ordgudstjänst (vars tyngdpunkter är passionshistorien enligt Johannes och de »stora förbönera« för Kyrkan och världen), hyllningen av korset samt komunionen med de hostior som konsekrerats på Skärtorsdagen. Långfredagen är faste- och abstinensdag. »Det kommer en tid när brudgummen tas ifrån dem, och när den dagen är inne kommer de att fasta« (Mark 2:20). (Ur Oremus)

Gudstjänst till åminnelse av Herrens lidande

Kardinalen och assistenterna går för altaret under tystnad och utan sång. De faller på knä och ber en stund i tystnad. Kardinalen kan lägga sig raklång på golvet: denna gest, som är karaktäristisk för Långfredagen, är en symbol för "den jordiska människans" ödmjukande och för kyrkans sorg.

Bön

Första delen: ORDETS LITURGI

Första läsningen

Jes 52:13 – 53:12

Läsningen avslutas med orden:

Textläsaren: Så lyder Herrens ord.

Församlingen: Gud, vi tackar dig.

Responsoriepsalm

Cecilia 628/2 (Ps 31: 2, 6, 12b–13, 15–17)

Omkväde: Fader, i dina händer lämnar jag min ande.

Andra läsningen

Heb 4:14–16; 5:7–9

Läsningen avslutas med orden:

Textläsaren: Så lyder Herrens ord.

Församlingen: Gud, vi tackar dig.

Lovsång

Fil 2:8–9

Evangelium

Joh 18:1 – 19:42

Evangeliet sjungs på traditionellt sätt, det vill säga av tre personer och kören som representerar resp. Kristus, evangelisten och folket. Efter läsningen om Jesu död faller alla på knä och ber en stund i tystnad.

Predikan

Den allmänna förbönen

Den allmänna förbönen i den lydelse och form härstammar från antiken, med samtliga intentioner, detta med tanke på att allt är ett uttryck för Kristi lidandes universella makt; han hängde ju på korset för att frälsa alla människor.

Förbönen beds på följande sätt: Diakonen står vid ambonen och anger böneämnena. Efter varje böneämne gör man en paus för tyst bön och därefter avslutar kardinalen böneämnet med en kort bön.

Böneämnena är följande:

För den heliga kyrkan

För påven

För kyrkans ämbetsbärare och lekmän

För katekumenerna

För de kristnas enhet

För judarna

För dem som inte tror på Kristus

För dem som inte tror på Gud

För makthavarna

För de drabbade i en tid av epidemi – *en nyskriven bön att användas vid epidemier*

För de nödlidande

Andra delen:

HYLLNINGEN AV KORSET

Inbjudan till hyllningen av korset

Cecilia 301

Diakonen bär ett kors, som är övertäckt av en duk, till altaret. Två ministranter går på ömse sidor med var sitt ljus. Diakonen avtäcker dess övre del och sjunger:

Ecce lignum Crucis,
in quo salus mundi pependit.

Se korset, livets träd
vars frukt är världens Frälsare.

Alla svarar:

Venite, adoremus.

Kom, låt oss tillbedja honom.

Alla faller på knä för en stunds tillbedjan i tysthet under det att diakonen står och lyfter upp korset.

Därefter avtäcker diakonen korsets högra arm, upprepar *Ecce lignum Crucis*, och man upprepar hyllningen, som ovan. Slutligen avtäcker diakonen hela korset, upprepar *Ecce lignum Crucis*, och man upprepar hyllningen en sista gång, som ovan.

Hyllningen av det heliga korset

Kardinalen går (efter ev. tagit av sig mässhaken, skorna och kalotten) till korset för att kyssa det. Därefter följer hans assistenter och övriga i kyrkan och hyllar korset genom bugning eller knäfall. Under tiden sjunger kören Improperierna.

Tredje delen: KOMMUNIONEN

Man täcker altaret med en altarduk. Därefter hämtar diakonen det allraheligaste Sakramentet från tabernaklet och ställer det på altaret. Kardinalen går för altaret och så sjunger alla Herren bön (för melodi se Cecilia 565):

Alla: Fader vår, som är i himmelen. Helgat varde ditt namn. Tillkomme ditt rike. Ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden. Vårt dagliga bröd giv oss idag. Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro. Och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo.

Kardinalen: ... Jesu Kristi återkomst.

Församlingen: Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet.
Amen.

Kardinalen: Se Guds lamm, som borttager världens synder.
Saliga de som blivit kallade till Lammets måltid.

Alla: Herre, jag är inte värdig att du går in under mitt tak,
men säg bara ett ord, så blir min själ helad.

Andlig kommunion kallas medveten längtan efter Jesus i altarets Sakrament när man inte har tillfälle att ta emot kommunionen. Den andliga kommunionen är ett sätt att bevara och stärka gemenskapen med Frälsaren under livets alla förhållanden. Man kan en be av följande böner:

Min Jesus, jag tror att du är närvarande i altarets allraheligaste sakrament. Jag älskar dig över allt, och min själ längtar efter dig. När jag nu inte kan inte ta emot dig i altarets sakrament, så kom ändå på ett andligt sätt till mig. Jag tar emot dig som om du redan vore här hos mig, jag förenar mig med dig. Jag tillber dig i djupaste vörndnad. Tillåt inte att jag någonsin blir skild från dig. Amen. (av Padre Pio)

Jesus, dig söker jag, min själ törstar efter dig, min kropp längtar efter dig som ett kargt och uttorkat land. Fast jag inte kan ta emot din kropp och ditt blod, mätta ändå min hunger med din närvaro, du som ensam kan fylla min tomhet, och låt de människor jag möter idag märka att du är i mig och jag i dig. (Ur Oremus)

Under kommunionen sjunger kören: *Anima Christi* av Marco Frisina.

Efter kommunionen sjunger kören: *O huvud blodigt sårat* av Hans Leo Hassler.

Bön efter kommunionen

Bön över folket

Man lämnar kyrkan under tystnad.

